

Grundtvig: Jeg stræbte ved Grundlovsagens første Behandling at godtgjøre, at der, i alt Fald før den nye Grundlov kunde vedtages paa den danske Rigsdag, maatte skee en langt grundigere Prøvelse af Forholdet imellem den gamle og den nye Grundlov; thi det vil vistnok være ubestridt, at der er stor Betænkelighed ved at forandre en Grundlov, og naar denne Forandring ikke skal frembringes ved Tvang eller Trusel; men skee efter modent Overlæg, maa det ogsaa vises klart, enten, at der i den gamle Grundlov findes noget Farligt og Skadeligt, som kræver Affkaffelse, eller paa den anden Side, at der i den nye Grundlov findes noget Gavnligt og Tilfredsstillende, som fattes i den gamle, uden at den nye dog har nogen Mangel, der vil være ligesaa stor, som den gamle. Idet jeg nu anvendte denne Grundtæning paa det nuværende Landsting, og det, som foreslaaes at skulle følge, og maatte anvende den derpaa, fordi Sammensætningen af Landstinget har været Tvistsens Væbe ved denne Leilighed, meente jeg, at, da det nuværende Landsting jo, om end kun nogenlunde, er bygget paa den almindelige Valgret, idet Valgene foretages, om ikke umiddelbart, saa dog middelbart af alle dem, som have Valgret til Folkethinget, saa maatte Undersøgelsen egentlig dreie sig om, i hvilket Forhold den almindelige Valgret staaer haade til Regjeringen og til Folket, og det da især i Danmark, hvor vi have hjemme, og hvor Folket uægtelig for Dieblicket ikke alene har Ret til at beholde et Landsting, bygget saaledes som det nuværende, men ogsaa har en Forpligtelse til at holde derpaa. See, i den Henseende fandt jeg ikke mere, end hvad der kan kaldes Drelyd nogetsteds; det høie Ministerium syntes slet ikke at ville indlade sig paa Tanken om Noget, der var ældre end Overeenskomsten, som to Gange havde ført til et Overtal for Grundlovsforslaget, og som nu naturligtvis ogsaa maatte føre dertil 3die Gang. Hvad den anden Side af Thinget angaaer, da blev det fra den gjentagne Gange og stærkt paastaet, at Alt, hvad jeg havde talt om at undersøge, var fuldkomment undersøgt, Alt, hvad jeg havde nævnt, var veiet og fundet for let, men jeg kunde ikke skjønne, at man virkelig havde undersøgt det, som jeg sagde, den almin-

delige Valgrets Forhold haade til Folkelighed og til hvad en folkelig Regjering kan ønske og forlange, og hvad en klog Regjering kan være tjent med; jeg kan ikke skjønne, at det blev viist, og derfor har jeg fremdeles idag maattet stille de to Landsting i Beskrivelsen ved Siden af hinanden ganske nøgent; og idet jeg siger det saa klart, jeg kan, hvad der driver mig til at vælge det Gamle, da opfordrer jeg de Herrer paa den anden Side, som jo ville anses for ubelukkende at dyrke den klare Forstand, til i det Mindste ligesaa klart at udgive, hvad det er, som gjør, at de foretrække det nu foreslaaede Landsting. Jeg siger nemlig ganske kort og, som jeg tør haabe, ogsaa klart nok, at jeg foretrækker det nuværende Landsting, fordi det er Folkets Ret at beholde det, og det er tillige efter min Overbeviisning Folkets Ønske, dernæst fordi det har dog sin Rod i den almindelige Valgret; og fordi Erfaringen lærer, at ingen Regjering kan især i vore Dage lykkes og trives uden at have Folkestemmen for sig, og endelig, fordi det nuomstunder, da den før indskrænkede Valgret allevegne udvides, saavidt jeg veed, aldrig er gaaet ustraffet af for nogen Regjering at prøve at indskrænke den Valgret, som Folket allerede var i lovlig Besiddelse af og fatte Priis paa. Naden er nu, synes mig, ligefrem til de ærede Herrer paa den anden Side ligesaa klart at sige, hvorfor de foretrække det ny foreslaaede Landsting, et Landsting, der, i det Mindste for Folkets Dine, er saa langt fra at have sin Rod i den almindelige Valgret, at det synes Folket, som det har sin egentlige Beterod i Privilegiet, i Pengepungen og i Regnekunsten, tre Ting, som i alt Fald vist aldrig blive folkelige i Danmark.

Conseilspræsidenten: Det ærede Medlem, som nylig satte sig, og som ogsaa er fremkommen med Endringsforslag ved dette Affnit, har i den Betragtning, som han har gjort gjældende, ene og alene holdt sig til Grundloven af 5te Juni 1849; han lod, som om han var ubelees ubekjendt med, at der ogsaa eksisterer en Grundlov af 18de November 1863, og at navnlig det Forslag, som foreligger, og som er billiget fra Rigsraadets Side, er en Overeenskomst, hvorved man søger at simpli-